

Előfizetési feltételek:
 Egész évre 6 ft. —
 Fél évre 3 ft. —
 Hónegyedre 1 ft. 50 kr.
 Előfizetői levelet, csupán a kiadó hivatalában B.-Gyarmaton.
 A lap esztendői részére a a nyitlőre vonatkozó minden külföldieknek a szerkesztőhöz küldendők.

NÓGRÁDI LAPOK

Hirdetések ára:
 Öt hasábszori hirdetés 5 kr
 Helyig minden beiktatásnál 20 kr
 Nyitlő től garmond sora 30 kr
 Hirdetéseket felvételre a kiadó. Nagyobb és többszöri hirdetések jutalmatlanul esztendőre.
 Előfizetői pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhoz küldendők.

politikai, társadalmi és közgazdászati hetilap.

Előfizetési felhívás

A NÓGRÁDI LAPOK

július — deczemberi folyamára.

Előfizetési árak:

a július—szeptemberi negyedre 1 ft 50 x.
 a július—deczemberi félfévre 3 ft — x.

Az előfizetési pénzek a szerkesztőhöz, vagy Kék László nyomdatulajdonoshoz, legcélszerűbben postai utalványval, a nyomtatandó példányok iránti tájékoztató s pontos szétküldés tekintetéből mielőbb küldendők. Az első félfévről is szolgálhatunk teljes számon példányokkal. —

(-rm-) Akik az önkormányzat becsét a közgyűlések többé, kevesebb zajos volta szerint mérik, habozás nélkül elítélik az állandó bizottság intézményét, mely sokban esőként a megyei gyűlések érdekességét, mert nem kedvez a gonddalápoló főcselekedetekkel ékeskedő bombastikus szónoklatoknak.

De kik kevésbé barátai a hatóság jeleneteknek, mint a közügyek esendős menetének, egész nagyságában méltányolják ez intézményt, melynek célszerűségéről az eddigi tapasztalatok eléggé meggyőzhettek mindenkit, ki nem elégedett meg az ügymenetnek csak felszínét vizsgálni. —

Rég el van ismerve, hogy nagy számú gyűléseket igen is alkalmasak a közvélemény tolmácsolására, nagyobb s minden ízében ismert kérdések végső eldöntésére, de tüzetesebb átvizsgálást, utánszámítást igénylő ki-ebb ügyek észszerűen nem tarthatóak közvetlenül ily nagy számú s esetéről esetre egybe-sereglett gyűléseket eldöntése alá.

A megyei közgyűlések hatásköréhez tartozó ügyek pedig mind olyanok, melyeknek tárgyalása előleges, beható átvizsgálást s részletekig megalom elemzést igényelnek. Elég legyen e részben a költség-előirányzást, a zárszámadást, a közügyi számadások felülvizsgálását említenem, amelyek pedig épen nem második rendű teendői a közgyűléseknek.

De más részről az állandó választmány előkészítő működése nélkül lehetetlen tétetnek a legtöbb bizottsági tagra nézve az önkormányzati jogok gyakorlása, mert a gyűlések a jelen fejlettebb viszonyok folytán mindinkább szaporodó teendők óriási tömege mellett 4—5 napig, sőt tovább is tarthatnának, a mennyi időt vajmi kevés bizottsági tag áldozhatna a legjobb akarat mellett is anélkül, hogy gazdasági, üzleti vagy bármilyen magánviszonyait tetemes hátrányt nem szenvednének.

Aki ezen előkészítő munkálatok megtételére előlegesnek tartana egyes bizottságokat, az egyrészt nem ismeri az ily bizottságok működésének proceduráját, más részről feleli, hogy ezen bizottsági előmunkálatok, még az állandó választmány mellett és által is igénybe vétetnek, de ritkán olyanok, hogy az állandó választmány megrostálása előtt is alapul szolgálhatnának a közgyűlés tanácskozására.

Hogy a mindenható választmányban minden a közgyűlés pusztán helybenhagyó szerepre lenne kárhoztatva, oly indokolatlan állítás, mely ellenbe alig kell egyebet felhozni, mint azon arányt, mely a választmány és közgyűlés tagjainak száma közt van.

Hogy azonban az állandó választmány és a közgyűlés közt ritkán van nézeteltérés az igen természetes, miután az állandó választmány, a megyei bizottság javát, irányadó tagjait jó részben magában foglalja és így kívánatos is, hogy az annak véleménye legelőbbes esetben elfogadassék.

Jótekonny hatással van még ezen intézmény a pártatlóságot gyengítésére is, miután e kisebb körű gyűléseket igen alkalmas arra, hogy a különféle pártokat egymáshoz közelebb hozza, s a kölcsönös engedékenység az egyes kérdések üdvös megoldását eredményezze.

Ezen érvekkel szemben erejét veszti az egyes specialis esetekből elővonható minden állítás, mely ezen igen is üdvös intézmény célszerűsége ellen némelyek által felhozott s a gyakorlati tapasztalatok mindinkább igazat fognak adni azoknak, kik az állandó választmányban keresik és találják a helyes adminisztráció legnagyobb biztosítékát.

Merész indítványok.

V.

Ne lopjuk az időt.

Sok rüpköz hazafi, tisztelt polgártársam azon arkádiai boldog meggyőződésben él, hogy az idő semmi; akik pedig megengedik, hogy az idő mégis csak valami; ezt oly haszontalan valaminek tartják, hogy nincs okosabb szerintük, mint ugyanazt megölni és elpusztítani, mint a sáskát és cserebogarat.

Pedig nézetem szerint a sáska és cserebogár, meg az idő között nagy a különbség. —

Amazok emésztenek és zsákmányolnak, emez fentart és gyarapít, amazok kár és veszedelem, emez haszon és készpénz; amazok tönkre tesznek és megölnék, emez éltet, és felüdit. Le tehát uraim, kedves vérek,

a fokossal, melyet a szegény elítélt idő fejéhez mértetek; várjatok legálább csak addig, míg kissé elmondom, mit tartok én ezen áldozatul kiszemelt ellenségeitekéről, és ha türelmesen meghallgattok, talán pardont is készek leszteket adni a szegény bűnösnek. —

Aki most azt várta, illetőleg attól félt, hogy én mindjárt valami nagyon hosszú és nagyon unalmas dissertációt fogok tartani az időnek az ő „jó oldalairól”, mondhatom, hogy kívánata szerint esalódott; mert én a tudós fejtegetésekhez nem értek, s különben is ösmervén az én jó publicumomat, igyekezni fogok néhány kézzel fogható példával bebizonyítani, hogy az idő egyik legbecesebb tulajdonsága csakugyan az, amit felőle az angol közmondás kifejez, t. i. készpénz.

Hallottatok kedves véreim, hogy midőn a nagy Széchényi István hatalmas egyházi és hazafiságtól lángoló keblében megfogamzék a nagyszerű eszme, hogy jó volna Budapestet „a porost” lélekvesztő dereglyehid helyett egy óriás vasgyűrűvel kapcsolni egymáshoz, mely képes volna a téli időnyt is szépen kiállani, a forgalmat páratlanul biztonságban és páratlanul nagyobb mérvben közvetíteni, egyszerűsége pedig oly világra szóló műnek juttatni birtokába szegény árva, barbárnak esüfolt hazánkat, mely mellett a rhodussi kolossz, a régi világ 7 esodáinak egyike törpesége érzetében alázattal fogná (ha még állna) fejét meghajtani, legelőször is azon törte fejét: hol találjon ő olyan mestert, aki ennek a roppant feladatnak képes leend megfelelni? De erre csak hamar rátalált a nagyhirű Clarkeben. Miután pedig rátalált, természetes, hogy akart, hogy kellett vele értekeznie. És ezt utól is érte; de hogyan? . . . Minden órára 100 pengő frtot fizetett, a miért Clerke úr őt azon szerényében részesíté, hogy becses idejéből 60 percet bocsáta rendelkezésére. — Ez ugy hiszem kézzelfogható bizony arra, hogy Cl. nem tekintette az ő idejét semminek.

De még más példát is tudok.

Midőn én fiatal juratus legényke valék (bocsánatot kérek hogy a nagy Széchényi után a magam parányiságát merem említeni) tehát midőn én juratus valék (ami nem volt olyan nagyon régen, mint egy némely roszakaróm talán elhittetni akarná) egyszerűen azon nevezetes dolog történt, nem velem, de a principálisommal, hogy egy nagy verselagot kapott Bécsből tele iratesomagokkal, melyek a grf Batthányi nemzetség s külön-

sebben grf Batthányi Imre ausztriai jóságaira vonatkoznak, s melyeket jó főnökömnek persze nem ingyen, hanem megfelelő honorárium mellett átnéznie és regisztrálnia lón feladatává. Mit tett tehát ő? . . . Mint okos ember kiszámítá, hogy ez neki ennyi és ennyi idejébe fog beolkerülni; a honoráriumot ugyan nem akará elszalasztani, de mint az egyszeri ötvös, aki az aranykeresztet úgy meg csinálta, hogy az aranyak száma is megmaradt a melyeket e célra kapott, és magának is tudott még juttasztani azokból észrevétlenül egy kis mesterkedés mellett, ugy az én boldog emlékezett principálisom is, magához hivatott engem, megmutatá nekem a verselag tartalmát mely oly roppant német betdhalmaztól hemzsegett, hogy a hátam is borádozott bele; — megbiztatott, hogy jó düzért kapok, ha én ezt helyette elvégzem, s én el is végeztem 4 hét alatt, dolgozván naponként 12—15 órát, és kaptam is a négy hét elmúltával 40 szép ezüst forintot, amin mindjárt egy akkor divatozott Kosuth-zekét vásárlék magamnak, ráadásul pedig vak valék egy hétig. — Az időnek ekkénti felhasználása tehát még is meghozta a maga gyümölcsét, először a principálisomnak, aki a honorárium orozlán részét zsebre tette, s az alatt hálás dolgozókkal foglalkozék, azután pedig nekem, a ki (nem azért mondom hogy az enyém volt) de oly szép zöld zekéhez jutottam, hogy ritkítá pártját.

Azonban nem ez vala e véletlen azetből egyedüli nyereségyem. — Ama végtelen sokaságú apró betűk tartalmából azon tapasztalattal is gazdagodtam, amiről eddig fogalmam sem vala, s a min eleinte, megvalom, megbotránkozom. — T. i. megtudtam, hogy azon vastürelmő ember a ki ama sok bolha betűt összeírta dr. Rasp-nak hitták; hogy ő jurisdirektora volt a Batthányi családnak és Bécsben egy külvárosi házában lakott a negyedik emeleten. — De ez mind semmi; érdekesebb az, hogy dr. Rasp úrnak igen sok számlája akadát kezembe ilyen tartalommal: X. Y. gróf ur nálam lévén, töltött velem értekezésében 2 vagy 3 órát, Zeitverlust 10—15 forint. Ugyanezen grf ur felszólítására színházba mentem vele (a grf ur saját páholyába) Zeitverlust 15—20 frt. Ismét ebédre lévén hivatalos, aminek folytán 2 órát vesztettem el napi munkaidőmből Zeitverlust 10 forint. És így ezen jó ember oly szépen kamatoztatta azt az ő tőkét, amit mi semminek nevezünk, és minduntalan hallásra keresünk, hogy amint később

kisült, biz ő megunta a más háza-
ban való lakást és átköltözék a bel-
város egyik utcájába, hol azon előny-
ben részesült, hogy nem kellett ház-
bért fizetnie, azon egyszerű okból,
mert a neki új szállást adott ház az
ő sajátja volt. —

Hogy ezt a műveletet azomban
nem csak Rosp. dr ur hajta már vég-
re az életben, de más élelmes embe-
rek is, kiknek nem volt egyébük,
mint kedvük és akaratuk a rendel-
kezőkre álló időt értékesíteni, ezt
úgy hiszem fölösleges volna bőveb-
ben bizonyítani. —

Látom előre a kárörmet mely
az időlök nemes csébéből ezen gú-
nyos megjegyzés kíséretében fordul
ellenem: Hát van-o az urnak szintén
háza Bécében, ha olyan épületes lez-
két tud tartani az idő jól felhasznál-
lásáról? Mire kénytelen vagyok
őszintén bevallani, hogy bizony nincs
nekem; de hozzá tehetem hogy még
sem bántam meg, miszerint az idő
becsét némileg felismerem; mert a-
zonkívül hogy ennek, — úgy ahogy
de még is tisztességesen és becsület-
tel megtudtam eddig élni a kamat-
kájából, — még azon nagy hasznát
is látom, hogy soha sem unom el ma-
gamat. És hogy is lehetne ez másként,
midém bocsánat e leleplezősökört
időmet akként osztám be, hogy: dol-
gozom naponként a hivatal számára
8 órát; magamnak 2 órát, öltözés s
pihenéssel eltelik 2 óra, alvás és he-
verés által kárba megy 8 óra, a fö-
löző 4 óra pedig mulatás és olvasás-
ra marad.

Nem mondom, hogy az én jelen-
tőtelenségemről vegyen magának
valaki példát, de ha mégis időm
beosztását helyesnek találná, és haj-
landó volna azt elfogadni; ingyen
szolgáltam a recepttel, nem kívánok
érte semmit.

Végül számot kell adnom a cím-
ről, a mely ekkép hangzik: „ne lop-
juk az időt.“ „Mintha bizony ami
az enyém, azt ha elveszem, vagy ha

akárhová teszem is, ez által elfo-
pánám.“ Igen is tisztelt hazafi, ön ha
idejét rosszul használja, vagy épen
elfoépüli, annyi, mintha meglopná
először önmagát, aztán a társadalmat
mert a perezek, melyeket a gondvi-
selés mindnyájunk számára kiért,
olyan letétemény melyről először ma-
gunknak aztan embertársainknak kell
hogy számot adjunk; — a aki erről
számot adni nem tud, és a letét tö-
kéjét illetéktelen kézzel esorbitá, az
— ne tessék haragudni, — de épen
olyan bűnös, mint aki zárt tör fel,
s a zár alatt levő kincset eltulajdo-
nitja. — Csalamjai.

Nógrádmegyei árváulgy.

A közönségnek érdekében lévő ala-
pos tájékoztatást nyerhetni a megyei árváulgy
kezeléséről, feladatáról tisztem eről a köz-
önséget időszakonként hivatalos okmá-
nyok közlésével értesíteni.

Folyó évi május 27-iki bizottsági köz-
gyűlésben az árvaszéki elnök következő
jelentése olvastott fel, mely úgy az 1872-
iki évi, valamint a f. 1873-iki évi árváulgy-
forgalomról világos képet nyújt.

Tekintetes megyei Bizottság! Hírá-
r az árvaszék mult 1872-iki évi tevékeny-
sége néve egy a martiusi, mint november
hónapokban tartott bizottsági közgyűlések-
nek jelentéseit előterjesztette: köteleességem-
nek tartom megírni az árvaszék ügyforgal-
mát az egész 1872-iki évre ugyanazon évi
január havától december végeig tisztelettel
előterjeszteni.

Beérkezett összesen 4384 ügydarab. El-
intéztetett 4374; elintézetlenül maradt 10.

A járási szolgabírákhoz 401 megír-
gető végzés intéztetett.

Járási szolgabírák által beküldött árva-
összeírások száma, községek szerint 78-at
tett.

A körgyám által 25 község vagyis
940 árva számára készült el az árvakönyv.

A kir. törvényszéktől év elején átvett
központi árvapénztárban található 111,062.
ft. 33 és fél kr.

Év végeig kiutalványoztatott 25,753 ft.
89 kr. maradt a pénztárban 85,308 ft. 46.
és fél kr.

1872-ik év elejétől az év végeig befolyt
a központi árvaszék pénztárába: 89,941 ft.
34 kr. kiutalványoztatott: 42,866 ft. 75 és fél

kr. — maradt a pénztárban 47,074 ft. 55.
és fél kr.

Összesen bevétel 201,103 ft. 69 kr.
Kiadás: 68,620 ft. 67 és fél kr. Késlet
132,483 ft. 1 és fél kr.

Folyó évi január 1-től május 15-ig
beérkezett 2468 ügydarab.

Szolgabírák által eszközölt árva össze-
írás községek szerint ez évben május 24-ik
napjáig beküldetett 96, ebből 60 község
számára 2405 árvakönyv készítettett el a
körgyám által.

Összesen 1872-ben és a folyó évben
169 községben szábrak által eszközölt árva
összeírásból 86 község részére 3386 árva
számára az árvakönyv elkészítettett.

Ezen árvakönyvek elkészítésénél a köz-
gyám mellett három hónap óta egy díjnok
van alkalmazva.

A folyó 1873-ik év kezdetétől a köz-
ponti árvapénztárba f. hó május 15-ig
befolyt 15,514 ft. 75 kr. Kiutalványoztatott
2005 ft. 72 kr. maradt a pénztárban
13509 ft. 3 kr.

A központi árvapénztárba befolyt pénz-
összegek az elnöki letéti naplóból jegyez-
tetnek minden egyes tételről az alispán
nélküli értesítettek, s az árvapénztár havon-
ként alispán ur, a tiszti ügyész, számvé-
vő és árvaszéki kiküldött jelentésében meg-
vizsgáltatik.

Az összes megyei árváulgy ezelszerűbb
és gyorsabb ügyvitelének tárgyában az ár-
vaszék mult évben két jelentést adott be a
tekintetes megyei Bizottsághoz, ezen jelen-
tések tárgyában mult évi november hóban
tartott közgyűlésből alispán ur elnökölte
alatt egy több tagból álló választmány
küldetett ki. Ennek véleményes jelentés
a róla hozandó közgyűlési bizottsági végzés
az árvaszék tisztelettel várja, mert az ár-
váulgy jelenlegi berendezése, sem az árvák
előnyére nem szolgál, sem az árvaszék
ügyszámbájának s a közönség igényeinek
kellőleg megfelelni nem képes.

Kelt B. Gyarmaton 1873 május 24-én.

Jövő alkalommal fogjuk közölni az
árvaszék belreformatúrára vonatkozó jelenté-
sének több pontozatát, — valamint a megyei
1873 május 27-iki közgyűlésnek ezekre hoz-
zott határozatait. —

Jámbor.

Sajátságos logika

az, mely az Ipolyban megszokott követke-
zetességgel lép sikkra — a — jegy alatt, a
b-gyarmati prot. iskolák szellemi és anyagi
nullitásának megalapozására. —

Sajátságos, mondón, — mert még egy
részt rosszul említi, hogy az, aki a hely-
beli tanügy felett szolgáltatta a hünyök és
visszacsúszások nyugt ponyváját, nem írta ki
nevet N. L., — amiért őt — a — ur egykor-
ra — a — é — t — e — n — tanügyi zalota — ezimével
tisztelt meg a maga módja szerint. — más
részt ugyanezen kárpáló uri egyen, ugyan
akkor, maga is adós marad nevével az Ipoly
utóbbi számban; mert azt csak fel nem
tehetjük, hogy két perts közé ékelte forgó-
kia — volna felszólaló ur család neve. —
Erre tehát bizvást elmondhatjuk, hogy:
„dixerat carabus ollae.“

Továbbá előismeri hogy B. Gyarmaton
a prot. iskolákban a szorgalomidő tíz havi
tartama van katarozva; előismeri, hogy ezen
ügynevezett „szorgalom“ idő szeptemberben
veszi kezdetet (ha igaz); és nem tagadja,
nem tagadhatja hogy a vizsga május elején
tartott meg, ami semmiféle aritmetikával
sem ad ki többet nyolcz holnapnál (s mint
ezt a Nögr. Lap. is állítja) és még is — a —
ur azzal apostrofálja a „tanügyi zelotát“, —
hogy ennek a szóról szóra — a — a — n — g — z — a —
t — o — s — a — n — elmondott körülményről nincsen in-
formáció. — De már az ilyen cornutus syl-
logizmus csakugyan ritka species a maga
nemében. —

— a — ur azonban még ezzel sem eri-
be, hanem a mellett erősködik, hogy B.
Gyarmaton a prot. iskolák növendékei, a
mondottak daczára, június végeig tanítat-
nak s g y a n e k k o r b e v a l l j a, hogy
(a május elején) kiállott vizsgák után, a
gyermekek többé nem járnak iskolába, kö-
vetkezésképen nem is tanítatnak. Ugyan
kerdjük: ha tizből kettő levonatik, mennyi
marad még fenn? erre talán a productio
alá nem vett növendékek is megtudják vol-
na felelni, s ez által egyvel több adat le-
endett szolgáltatva a díesérő okmány kial-
lithatására; mert ide nem kell egyéb, mint
a leggyyszerűbb kétszerkettő, és — egy ki-
igazságeret — következésképen — a — ur
ezen okoskodása is halva született.

De mind ez még semmi, — a — ur el-
fogadván, hogy B. Gyarmat városa a tan-
ügy tekintetében nem város, de falu (ami
Nógrádmegye székhelyére és a kérésben
förgő tanügyi férfiak zélusára néve
örökké becses adatul szolgálhatand) bevalja
azt is, hogy: igaz, miszerint a vizsga meg-
tartása nem lón valami „ezifra“ módon köz-
lírre tevé; de ki tehet róla, ugymond, ha
ezen pártatlan árvaszámbau és fejletlentégen
sülő iskolák javadalmaiból nem csak olyas-
mi nem, de még a táblához szükesség tör-
ló szávasra és kétára sem telik; — aztan
miért nem jár, ugymond, a Nögr. Lapok

JÁMBOR PÁL és CSALOMJAI

AENEIS FORDITÁSA

(ajánlja M — th K — u urnak)

A N. L. mult számában Csalamjairól
sajátos humorodilal írt méltatás egyik pa-
sósában állítod, hogy „meg van neki az a
gyengéje, ami a nagy embereknek, hogy
abban szereti magát tartatni a legelső-
sok, amiben a leggyöngébb, — a poesiban.“
Nem is sejtéd, mily díeséretet mondot-
tal akarattalul is e párszóban, s hogy ér-
ről meggyőzettek, imo közlöm Jámbor Pál
nak a Pesti Naplóban csak imént megje-
lent mutatványát Aeneis fordításából, s
mellé csalamjaiét, melyet e for-
ditásra írt, s egyik fővárosi lapban közlen-
dó kritika kapcsáiban fog a nagy közönség
megismerni, s azt hiszem ezzel nemcsak
neked, de e lap minden olvasójának ked-
ves szolgálatot teszek, mert nyereségnek
tartánám irodalmunkra, ha Virgil Aeneisét
ily mély és költői felfogással, szabatos rö-
vidséggel s kellemes könnyűséggel írt
fordításban bírhatók.

A párhuzamat megvonni e két fordítás
műbecsét illetőleg, réd és a nagy közönsé-
sére bízom, mert e kettő közt oly szem-
betűnőleg Csalamjaiét illeti az első, hogy
azt, a legavatatlanabb is első tekün-
tetre észreveszi.

Jámbor Pál fordítása:

Harezt zengek s hót, a ki Trojából me-
nekülvén,
Hányta a tengereken, valamint hányatva
a földön,
Úzve a sors által, Lavinum partján ki köt
első,
Ég őzi, és ami több, bösz Júnó régi haragja;
Szenvedt minden bajt, sújtá Mars pallosa
sokszor,
Mig tüzhelyre talált, mig város alkotta
végre,
És ős isteneit Latiniában meghonosítá.
Innen eredt a latin néptörzs, albáni atyakkal.
És a te nagy filáid, nagy nemzet városa,
Róma!
Muzsám, jer, mond el: nem-e isten s me-
lyik a sértett,
Mond el, hogy ha tudod, mi sebezheti így
a királynét,
Hogy baj után e nemes férfit más hajba
taszítja?
Hát a felsőbbek szívébe is ennyi harag fér?
Állt egy ósváros, Kártágo, tyri teleppel,
Szemkört messze Tiber, vele szemkört szép
Olaszország,
Dúsagzad népesség, hadjárta, nyers, csata
szellett,
Azt mondják, Júnó má helynél többre be-
csülte,
Többre Samosnál is; mert itt áll szekere,
Jijja,
E kedvezés várost, ez volt szándéka titokban,
Nagygyá tenni ottból, sőt tenni világnak
urává,

Hogy ha a sors valahogy meg nem gátol-
ja műében
Ánde fülébe jutott: sarj támad a trojai
vérből,
Mely Tyrus várat sarkából dönti a porba;
Oly nép jó innen, hallá, mely messze pa-
ranesol,
Mely hadakozni szeret s e fáj lesz Lybia
veszte,
Így raudelték ezt (ha igaz) már régen a
párkák.
Ettől felt Júnó, s emlékszik hún a csatára,
Mit Görögországért legelőször Troja alatt
vitt.
Friss emlékből van forrása a hareznak, a
gyásza,
Fájó emlékek! nem aludtak még ki szívéből!
Élénken lángol Párisnak ítélete is még.
A sértés, mit mellőzött szépsége tapasztalt,
Úgy rablott Ganymed nagy poleza, miként
a gyűlölt nem.
Felgyült mindzekben s maradékát a trojai
népek,
A Danaok romját, kiker a tenger dülé-
szétszört,
Kik zord Ackiltől veletlen megszabadultak,
Elzárá végkép Latiniától hosszú időre.
Így bolygáltak folyvást, folyvást, üldözve a
sorsót,
Éveken át, a menyit a part, amelynyi a
tenger:
Íly nagy műbe került alkotni a romai nép:
Csalamjai fordítása:
Harezokat énekelek, s a férfit, a kit elnyén
Troja határaitól a végzet, távol Italia

És Lavinum partin vete horgonyt. — Ren-
geteg, az mit
Százaton és vizeken hányatván, s küzelve
csatákban,
Türt és szenvedte, o, mig hont daplithata
végre,
S ősi hitével benni a latin fajt megleplette.
Innen az albán törzs ivadéki s a nagy bi-
ró Róma,
Muzsa tanít ki: mivel hántá meg az iste-
neket, s mit
Véte a hős, Júnó ellen, hogy az égi királynő
Annai esapásokkal sújtá ama ritka erényű
Férfit, annyi nehéz akadályt görldite utába?
Hát a nagy égi lakók keblében is ennyi
bösű é?
Állt vala Cartágo, tyr nép ós városa, hajdan;
S messze Itálföld és Tiberiare kinyúlva ha-
tári,
Dús volt kínosekben, s harez vágyó zenze-
te bajnok.
Ezt kegyeló Júnó, szokereit s fegyverit itten
Örtek; még Samos is háttérbe szorála e
kedvelt
Hely mellett: s úgy tartja a bir, hogy az
istenek anyja
E várost akári elsőnek tenni a földön.
Ánde a Parkák mást forraltanak ellene, —
hallá, —
Hogy Trojából eredt majd a hős, a ki ha-
lomba
Dönti magas Tyrust; hogy a nép mely on-
nan előtör,
Mecses uralgó, és haderős; lesz Lybia vesztó.

hetek, és hogy egyeseken Steller Tóni barátomhoz szállják. —

Mind a két fültételt elfogadom.

Revolvert már csak azért sem vinnék, mert régi puskás ember lettem szerény kovás simplámmal is elszoktam ejteni a vadat. Itt ha még a rüdnádelmet venném le a szegéről! — Egyébírati Losonezon, mint mondják, most tiszta a pagnoy.

Ami pedig a nekem szant kovartólyt illeti, ezt oly becsben tartom, hogy witsen látok sürgősnék, mint prezentálva saluterózi, és lábhoz tenni le a fegyveremet.

Ne féljen ennek okáért tölem sem Losonca rendezett laudató városa, sem Tóni barátom; mert biztosíthatom mindkettőt, hogy csupa bekés szándéklatokkal lévén eltelve, (minék nagyobb bizonyossággal kész vagyok politikai malhas bíróndómet is kézirólgi általalozgatni) urm a mult-kori „sötét lobogás“ monitoron, hanem a nemzeti tricolor vigan leugó zászlaja alatt fogok, camagamból álló egész kísértemmel együtt, bevonulni; s ha mégis hadat üzennék valami, — illetőleg valakinek: ez senki egyéb nem fogna lehetni, mint a jó barátok és hazafiak közti feléértés kis szarvas ördöge, akit hogy egyesült erővel Tóni pajtasom földalatti bibliothekájában lévő 68 iki kiadású galambai codex liquorába könnyen befognak fújhatni, úgy tartom, hogy ez sem szenvedhet kétséget. —

Tehát a rividerei!

Csalomjai.

Gazdasági tudósítások.

Ludány, Halászi és Póstyén községek határában a tisztabúza meglehetősen, a rozs és árpa középszerű, a szőlő kukorica jó termést ígér, a szénát betakarítani nem lehet a így a sarjhoz is kevés a remény.

Ecseg- és Kozárdról még kedvezőlembb tudósítást vettünk, hol csak a tavasziak ígérnek közepesre, szőlő a tavasziak a fele. —

Vilke, Darócz, Jelsőcz és R. Mulyadon a repce középszerű, a búza rozs, a rozs középtermést mutat, az árpa és zab jó és helyiely középszerű, burgonya kevés, a széná többnyire víz alatt, ellenben a lóher és búkköny jó termést ígér.

N. Lam, Sz. Brezón az ősziék kitűnő termést ígérnek, a tavasziak szintén jók. — P. Esztergályon a magasabb fekvésű helyeken középtermés várható, a szőlő azonban középszerű szüretnél is silányabbat ígér, a tavasziak pedig igen el vannak maradva. Szt Péteren és Zselenyéken mind a tavaszi mind az őszi középtermést ígér, bár helyiely helyiely ennél jobb aratást ígérő táblák is vannak, a szőlő meglehetősen szárral keveset. A takarmányfélék kitűnően diszlenek, kivéven a lódnéket. A kapás növények ez említett helyeken nem a legjobb kilátást nyújtják. Gyümölcs, mely e helyeken jövedelmi forrás, kevés. A rozsdán kívül a gazdák valami bogárféle állatkákra is panaszokdunk, melyek a szárbá kapaszkodva, annak nedvét kiszívják.

Gárdonyból írják: Buzáink a tavasz korai nyitásával igen gyorsan-fejlődtek, ezt a gyakori esőzés, magas hőfok, és a dús harmatok, rendkívül előmozdították. Az idén nem használt a borona, henger, sarlózás sőt a tavaszi legeltetés sem, mert az egyes növényzsalak minden gyökérből oly gyorsan előre törtek, hogy a búja tenyészést a már említett crómi kísérletek által sem lehetett akadályozni. Április egész hava kedvezően folyt le, májusban következtek a tartós szárazság, hideg szelek, gyári derekkel felváltva, e így rendkívül eltérő irányban állott az éj és napszaki hőfok, ezen körülménynek, t. i. a gyors legváltozásnak tulajdonítható az első rozsdaképződés, mely a búza kalászt május 12. körül még a hüvelyben találta s csak a legfelsőbb leveleket izesztó vörösré szürette, de a szárnok melyen át a kalász tápanyagát nyeri — nem ártott, annál kevésbé a hüvelyben nyugvó kalásznak. Május 21-én erős deret kaptak, ez a rozsdától már meglepő buzaleveleket törékeny szárazra megcsippte, ekkor még retentesebb volt búzáink külzsiné, — következett azonban a kalászosulás, május 25 — 30 között igen kedvező egészséges szüben s kellő nagyságban előtűndöztek a kalászkok. Erre következett a május 28-iki felhőszakadás, mely búzáink nagy részét befektette éppen a virágzás szakában — s vidékünk némely részén jégjég is rontott, — erre következett a május 29 — 31-iki erős dér, ez a virágzást sok kalásznál megakadályoztatta s a gazda vérmes reményét tetemesen lehűtötte, — a további észlelés azonban hinni engedte, hogy az elvirágzott szemhüvelyben a búzaszem fejlődésnek indul, — midőn ez által a gazda reménye kissé fokoztatott; — következett a június 5 — 6-iki napközben többször erős napfényen áttört esőzés, mely a levegő hőmértékét gyorsan megváltoztatta, — ez után minden növényzetben s így a búzaszemben is sok rozsdá lerakódás tapasztaltatott, tehát nemcsak a száron és leveleken, hanem a szem bimbóján is látható volt a rozsdá.

Ez naponta bujábbban tűnt elő, s a búzaszemre károsan hatott — mert minden, ami a transpiratiót akadályozza, s a gázalakú tápanyagok felvételeit megnehezíti — a növényzetre betegítőn hat — Buzáink a legjobb remény után felértékre lezállíthatók, részben a rozsdá, részben a virágzás szakában történt megdőlés miatt hollanként 6 — 8 pmérő. A rozsdáról annak keletkezéséről és némileg elhárításáról nézetemet, mihelyt gazdasági teendőim halmaza engedi — közölni fogom.

Rozsaink egyharmada a rozsdától... másik harmada a fagyolt szenvedett, s így most a rozsdánál nem több mint egyharmad rész rozs-szem mutatkozik a kalászhban, hollanként 5 — 6 pmérőre számíthatunk.

Árpáink különösen a korai vetések kifogástalanok hollanként 14 — 18 poz. mértő adhatnak. A zabvetés már tenni kezdte a sok esőzést; halványolni indult, de a legutóbbi időben jó szinét visszanyerte, állapota teljesen Kielegítő; hollanként 20 — 25 poz. mértő ígér.

Valamint a mag, úgy a takarmánybúka konyók kitűnő szépek.

A kukorica, répa, burgonya, bab, jó termést ígérnek.

Rélcünk nagyrésze árvízolt szenvedett, azért később lehetett kaszálni, s betakarítani.

Szőlőkben nincs sok öröm, a május végei hidegek igen károsan hatottak a szőlőtermékre, ma középszerű termést alig várunk, sőt talán ennyire sem vágyunk jógotva.

Gyümölcsünk egyáltalában nincs, még ribizli és pösméte is kevesebb, mint máskor. —

Hírek.

Midőn t. előzetőinket lapunk első felvéti folyamának leteltével az előzetések megújítására s a netaláni hátralekötök be- küldésére felkérjük, alkalmat vesszünk magunknak ismetetlen kinyilatkoztatni, hogy a lap iránya, hangja beosztása jövőben is az eddigi leendő; számos előzetőink kívánataira azonban egy új rovatot nyitunk, melyben a kül- és belföld politikai életének nevezetesebb mozzanatait tömör rövidséggel jelezendjük, hogy a nagy világ állásáról tájékozunk azokat, kiknek nincs alkalomuk lapunkon kívül még más politikai lapokat is olvashatni, továbbá a bécsi világtárlatról is adunk közleményeket s tüzetesen fogjuk ismertetni Nógrád és Hontmegyének a világtárlatoni részvétét. Főfeladatunknak tekintjük azonban ezentel is megynék szellemi és anyagi érdekeinek képviseletét s minél méltóbban betölteni azon helyet, melyet az országos ügyekkel túlhalmozott fővárosi lapok illeszen hagyni kénytelenek. A lap költséges kiállítására anyagi áldozat nélkül, s az általa képviselt elveknél minél szélesebb körökbeni elterjedése csak a tárlás részvét mellett lévén eszközölhető; legyen szabad azt még az eddigienel is nagyobb mérvben remélnünk.

A szélyi fűrdőben a tavasz folytán a közönség kényelmére tetemes újítások és átalakítások történtek, nevezetesen a főpülélet környező folyosó s a 10 öl hosszú tánczerem oly székséget pótol, mely eddig kivált esős időben igen érezhető volt és sokakat visszatartott a kirándulástól. Reméljük azonban, hogy az inspektor ur ezen újításokat csak kezdőként kívánja tekintetni s az eddig nem eléggé méltatott gyógyfürdőt s városunk egyetlen kirándulási helyét kiváló gondoskodásra tárgyává teendő.

Határozások. Cserkuti János bujái plébános és ezimzetes kanonok f. hó 19-én hosszas betegeskedés után elhunyt. Mint lelkes, miut ember és hazab méltán díszelhetett haráti és ismerői tiszteletével, a kik halálát legnagyobb részvétellel fogadták.

Schwachulay György utmester folyó hó 21-én hunyt el Kékköben. Hivatalában utóda Várady István lón.

A bécsi világtárlatra a sziraki járásban Osztrnska János vanyarozsi, a losonezi-ban Szkalos Soma tamasi tanító választatott meg, mint értesülünk mindkettő kiválóan érdemes e megítéztől bizalomra.

A hontmegyei négyelet alapszabályai a belügyministerium által a benutattal záradékkal ellátva, végleges megalakulását végett július 6-én d. e. 10 órakor Ipolyágon a meglátás termében közgyűlést tartand.

Felhőszakadás. F. hó 20-án délután bizonyt felhőszakadás volt S-Tarjában. Az indobház és város közt levő vasútútól tartand mint egy 5—600 ölnyi hosszúságban teljesen megszervehetlenül lett, házak dőltek össze; az országuton menő szekerek lesöpörtettek s mint beszélük még emberélet is esett áldozatul. E szerencsétlenség következtében a Losonez felé menő vonat esti 6 óra helyett éjjeli után 2 órakor érkezett meg. Másnap reggel mintegy 3—400 munkás ment Losonez vidékére a tönkre tett vasuti töltés helyre állításra végett, a megyei utakon épült hidakban 10—12 ezer frt kárt tett. Hasonló felhőszakadás volt 23-án Törincseu.

A b. gyarmati elemi főtanoda vizsgálatai július hóban fognak megtartatni, és pedig a tornászati és fegyvergyakorlatokból 14-én d. n. 4 órakor, a többi tantárgyakból pedig 15-én d. e. 9 órakor, melyre a szülők és tanulgy haráti figyelmét felhívjuk.

Hymen. Ticsacszky József, városunk jegyzője tegnap tartá esküvőjét Nédits Katinj kisasszonnyal a helybelli g. n. e. tel. kész leányával.

Cholera. Bujákon és S-Tarjában utjában ismét számosabb choleraeset fordult elő.

Hibngazítás. Mult számunkban egy pár éreményzavaró liba eszött, az egyes felső Veres Pál nem Oláh-de Olaszország felső részébe utazott; s Kaszás Ignácot nem a fő-, de a füleki esendbiztos fogta el.

Gabnárak.

B. Gyarmaton június hó 23-án. Tisztabúza egy pozsonyi mérő 7 frt. 7 frt 30. kr. Rozs 5 frt. 60. kr. 6 frt. —. Árpa 4. frt. — kr. 4 frt. 50 kr. Zab 2 frt. 40 kr. Kukorica 5 frt. 30 kr.

Szerkesztői ázenetek.

(*) Engedje meg, hogy S—nek az Ipolyban megjelent ezikkéro irt választát ne közöljem. Oly hangon és anyagi szemérmelenséggel irt handabandára válaszolni nem érdemes, mert ezafolata önnön silányosságában rejlik. Hadd örüljön, hogy már 6 is merészkedhetik valakit per amice ezimezni; fenyegetéseitől úgy sem fél senki, legfeljebb ama bizonyos hajdú s ha valakit valamire megtaníthat, azt úgy is saját javára teszi. — a tudatlan népet a váltót aláírni. Egyébként majd kistll a turpisság előbb u több, a válto tudomásom szerint a törvény-szék előtt van, akkor majd ni koppintunk valakinek a kórmére s bővebben megismer-tetjük a tósért a publicummal, akinek tolla ugyan sürte, de azért nem sértő, mert ahhoz nem ért ő, mondaná Koesányi.

Felölő szerkesztő:

Harmos Gábor.

Hirdetmény.

Megyebeli Megyer községében egy 7, ²⁷⁰/₁₂₀₀ hold beltelek — 400 hold szántóföld — 80, ²¹⁰/₁₂₀₀ hold rét — 77, ³⁰⁰/₁₂₀₀-ad hold legelő — 228, ²¹⁰/₁₂₀₀-ad hold erdő — s 6 hold jó mívelés alatt, tágas borházzal ellátott szőlőből álló birtok nagyobbserű urilak — major és minden gazdasági épületeivel — valamint az aránylagos kir. kisebb haszonvételi joggal — szabad kézből áruba boesajtatik. A venni szándékozónak bővebb értesítéssel szolgál B.-Gyarmaton

Szűdy Henrik

ü g y v é d.